

Mál nr. 89/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila: V

Heiti váttryggingar: Fjölskyldutrygging.

Gildissvið váttryggingar. Varúðarregla.

Gögn.

1. Málskot dags. 9. mars 2023, ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 30. mars 2023.
3. Tölvupóstur M, dags. 14. apríl 2023.
4. Tölvupóstur V, dags. 24. apríl 2023.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu sem fylgir gögnum málsins kemur fram að tilkynnt var um þjófnað úr geymslu M og öðrum geymslum í kjallara fjöleignarhúss hinn 1. desember 2022. Í sömu skýrslu kemur fram að innbúsmunir höfðu verið fjarlægðir og búið var að færa nokkuð að öðrum til fram á gólf á geymslugangi. Í skýrslunni er haft eftir M að geymsla hans hefði líklega verið ólæst og að engar sjáanlegar skemmdir hafi verið á hurð geymslunnar. Einnig kemur fram að geymslur í fjöleignarhúsinu séu á geymslugangi í kjallara stigagang og sé stigagangurinn alltaf læstur en hurð inn á geymsluganginn oftast ólæst. Þegar íbúar komu niður í kjallara þennan dag hafi hins vegar hurð inn á geymslugang verið læst en útihurð úr kjallara upp á gátt og úr lás.

M telur að bótaskylda sé fyrir hendi úr innbústryggingu hjá V vegna innbúsmuna sem stolið var að kvöldi 30. nóvember eða aðfaranótt 1. desember 2022 úr geymslu hans. M vísar til þess að merki hafi verið um innbrot á vettvangi þar sem m.a. byssuskápur afi verið brotinn upp og skemmdir unnar á geymslunni. Þannig séu skilyrði gr. 4.6 í váttryggingarskilmálum um skýr og greinileg merki um innbrot uppfyllt. M telur einnig að ranglega sé eftir honum haft í lögregluskýrslu um að geymsla hans hafi verið ólæst heldur hafi hann sagt að hann vissi ekki betur en að geymslan hefði verið læst en komið fyrir að það hefði gleymst þar sem fimm einstaklingar á heimilinu gangi um geymsluna daglega. Einnig bendir M á að V geti ekki borið fyrir sig skerðingu eða niðurfall bótaskyldu vegna þess að varúðarreglum var ekki fylgt þar sem slíkt hafi ekki rökstutt eða verið tilkynnt án ástæðulauss dráttar, sbr. 31. gr. laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004. Auk þess beri V sönnunarbyrði fyrir því að varúðarreglum hafi ekki verið fylgt og M bendir á að þeir aðila sem hafi farið í geymslu hans hafi verið vel búnir.

V hefur hafnað bótaskyldu og vísar til þess að tjón M falli ekki undir gildissvið váttryggingarskilmála, sbr. orðalag í 1. kafla þar sem segi að innbústrygging fjölskyldutryggingar bæti m.a. tjón af völdum innbrota í læsta íbúð en skilyrði fyrir greiðsluskyldu sé ótvíræð merki séu um að brotist hafi verið inn. Einnig vísar V til varúðarreglu í gr. 4.6 þar sem komi fram að læsa beri tryggilega íbúðarhúsi og öðrum stöðum sem váttryggingin tekur yfir þegar þeir staðir séu mannlausir eða heimilisfólk í svefni. Einnig vísar V til þess að tilvísun til brots á varúðarreglu í gr. 4.6 komi fram í tölvupósti V frá 4. janúar 2023 þar sem bótaskyldu var hafnað. V telur því að tilkynnt hafi verið innan ástæðulauss dráttar um takmörkun á ábyrgð. V bendir einnig á að í texta lögregluskýrslu komi skýrt fram að M hafi sagt að líklega hefði geymsla hans verið ólæst og að engar sjáanlegar skemmdir hafi verið á hurð geymslunnar. V ítrekar þessi sjónarmið og vísar til þeirra í seinni athugasemdum sínum til nefndarinnar 24. apríl 2023.

Álit.

Þegar litið er til gildissviðs fjölskyldutryggingar V kemur fram í gr. 4.6 í 1. kafla váttryggingarskilmála fjölskyldutryggingar V að váttryggingin bæti tjón á hinu váttryggða af völdum „...innbrota í læsta íbúð, bifreið, einkabát, einkaloftfar. Það er skilyrði fyrir greiðsluskyldu félagsins að lögregluskýrslu sé skilað sem sönnun fyrir tjóni og að á vettvangi séu greinileg ótvíræð merki þess að brotist hafi verið inn. Varúðarregla: Læsa ber tryggilega íbúðarhúsinu, bílum og öðrum þeim stöðum sem váttrygging þessi tekur yfir þegar þessir staðir eru mannlausir eða heimilisfólk í svefni. Ennfremur ber að loka gluggum og krækja aftur og ganga að öðru leyti þannig frá að óviðkomandi eigi ekki greiðan aðgang að verðmætum.“ Í váttryggingarskilmálum er einnig vitnað til laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga sem geyma ófrávikjanlegar reglur sem varða samningssamband milli váttryggingartaka og váttryggingafélags. Líta verður til ákvæða skilmálanna í ljósi túlkunar á umræddum lögum, þá sérstaklega 26. gr. þeirra. Þar kemur fram að váttryggingafélag geti takmarkað ábyrgð sína að fullu eða

að hluta ef brotið er gegn varúðarreglum sem tilgreindar eru í vátryggingaskilmálum. Varúðarreglur eru skilgreindar í 12. tl. 2. gr laganna, sem þær reglur sem geyma fyrirmæli til vátryggingartaka um tilteknar ráðstafanir t.d. um það hvernig geyma skuli vátryggðan hlut.

Varúðarregla í skilmálum V gefur þau fyrirmæli til M að hann læsi tryggilega t.d. íbúðarhúsi eða öðrum þeim stöðum sem vátryggingin tekur yfir. Verða skilyrði um ótvíræð merki um innbrot ekki skilin öðruvísi en að það séu í raun frekari fyrirmæli um geymslu innbús í skilningi 12. tl. 2. gr. laga um vátryggingarsamninga. Verða því tilvitnuð atriði í orðalagi áðurnefndrar gr. 4.6 ekki túlkuð öðruvísi en svo að þau séu í raun og í heild sinni *fyrirmæli til vátryggðs um hvernig hann á að geyma vátryggðan hlut, þ.e. dulin varúðarregla* og fær sú skýring stoð í lögskýringargögnum laga um vátryggingarsamninga um 26. gr. laganna. Ekki verður því litið þannig á að umrætt ákvæði sé hlutlæg ábyrgðartakmörkun.

Af lögregluskýrslu kemur fram að farið var inn í geymslu M og munir færðir til eða þeir teknir ófrjálsri hendi. Ekki verður annað ályktað af ummælum M í lögregluskýrslu en að hurð að geymslu hans hafi verið ólæst í greint sinn eða alla vega að M geti ekki fullyrt um að hún hafi verið læst, enda voru ekki á vettvangi ummerki um að átt hefði verið við læsingu geymslunnar eða hurð hennar. Það að skilja við geymslu á stigagangi ólæsta verður ekki metið öðruvísi en M til sakar sem ekki er óveruleg. Með hliðsjón af sakarstigi og því hvernig tjónið bar að og atvika í heild verður að sök þess sem skilur geymsluhurð eftir opna í stigagangi sem alla jafna er læstur sé minni en að skilja útidyrhurð eftir ólæsta. Af öllu virtu ofangreindu telst V geta takmarkað ábyrgð sína á grundvelli 26. gr. laga um vátryggingarsamninga um 2/3 eða, eða 67% og á M því rétt á bótum vegna tjóns á innbúi sem nemur 1/3 heildartjóns hans.

Niðurstaða.

M á rétt á bótum úr innbústryggingu fjölskyldutryggingar hjá V, en réttur hans til bóta takmarkast við 1/3 af heildartjóni hans.

Reykjavík, 9. maí 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Dögg Hermannsdóttir